

ности и демократични норми. Обществото се задъхва от ценностния вакуум и от липсата на общи идеали, принципи и норми, които да обединят стремежите на хората за смислен живот. Фрустрациите от влошаването на качеството на живота водеха до яростно търсене на виновника за бавния и мъчителен преход и ромите съзнателно бяха използвани от политици и медии като „жертвен агнец“ за канализиране на социалните недоволства и агресия. Част от политиците и от обикновените хора потърсиха опора в национализма, което при българските условия най-често приема формата на легитимиране на неосъзнатата или институционалната дискриминация на „различните“

През 2007–2008 г. се наблюдават някои положителни промени в живота на българските роми. В резултат от чуждите инвестиции, активизирането на пазара на труда и социалната политика на правителството намаля делът на безработните роми и на тези, които продължително зависят от социалното подпомагане. Ограничиха се разпространението и дълбочината на бедността в ромската общност. В най-голяма степен намаляването на бедността се дължи на нараналата трудова емиграция на ромите в страните от Западна Европа и в Гърция. В същото време влошеният образователен и квалификационен статус на значителна част от представителите на тази група продължава да оказва силен негативен ефект върху тяхната интеграция в българското общество. В посткомунистическия период се засили пространствената сегрегация на ромите, което ще доведе до дългосрочни негативни последици за равноправната им интеграция.

Въпреки натиска на европейската общност за по-пълна и ускорена интеграция на ромите българските политици и държавните и местните институции по-скоро демонстрират активност, отколкото провеждането на системна и премислена политика за намаляване на социалните различия, демократизиране на българското общество и равноправно включване на малцинствата във всички социални структури. Гражданското общество в България е слабо и не съдейства достатъчно за преодоляване на социалното изключване на тази многочислена етническа общност.